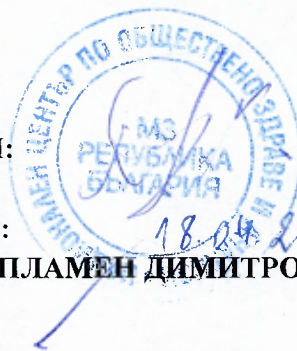

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР:

ПРОФ. Д-Р ПЛАМЕН ДИМИТРОВ, ДМ

**ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ХОРА, КОИТО УЧАСТВАТ В
ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ВРЕДИТЕ ОТ
УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА**

I. Общи положения

Настоящата Програма за обучение е изготвена в съответствие с изискванията на чл. 6 от Наредба № 7 от 7 септември 2011 г. за условията и реда за осъществяване на програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

Обучението на екипи и професионалисти, работещи в програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества осигурява устойчивост и ефективност на тези програми, както и висока мотивираност на специалистите, които участват в тях.

Програмата за обучение е изготвена в съответствие със съвременните принципи и стандарти за добра практика в областта на намаляването на вредите от употребата на наркотици. Включени са теоретични и практически елементи, които да подготвят компетентни специалисти за работа в програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

По програмата за обучение се провеждат сертификационни курсове за новоназначени служители в програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

II. Описание на програмата

1. Цел на обучителната програма

Целта на обучителната програма е да подготви, в съответствие с принципите и стандартите за добра практика, специалисти за работа в програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

2. Задачи на учебната програма

- 2.1 Да осигури базисна теоретична подготовка.
- 2.2 Да осигури обучение в практически умения за работа в програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.
- 2.3 Да повиши знанията, уменията и компетентността на работещите в програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

3. Условия и ред за включване в сертификационния курс за новоназначени служители в програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества:

3.1. Обучителният курс е предназначен за лица, които предстои да се включат или в рамките на същата година са станали част от екипа на програма за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

3.2. Кандидатите за включване в сертификационния курс представят в деловодството на Националния център по общественото здраве и анализи (НЦОЗА) следните документи:

- Заявление до Директора на НЦОЗА;
- Професионална автобиография;
- Документ за завършена образователна степен;
- Удостоверение/служебна бележка, че работи или предстои да започне работа в програма за намаляване на вредите.
- Мотивационно писмо.

3.3. Документи за включване в програмата се приемат в деловодството на НЦОЗА ежегодно от 01.02 до 28.02.

3.4. Заявилите участие се информират писмено за началото и продължителността на курса.

4. Времева рамка

4.1. Сертификационен курс за новоназначени служители в програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества се провежда в рамките на текущата година.

4.2. Сертификационният курс включва 30 учебни часа теоретичен модул и 24 астрономически часа практически модул.

4.3. Участниците в обучението завършват първо теоретичния модул, след което преминават през практическия модул.

4.4. Практическият модул се провежда в базова обучителна организация, осъществяваща програма за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

5. Обучителни методи.

- лекции
- работа по казуси
- дискусии
- работа в малки групи
- практика в програма за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества (работа на терен, работа в нископрагов център).

6. Преподавателски екип

Обучителният курс се провежда под ръководството на Директора на НЦОЗА. В преподавателския екип могат да участват специалисти от НЦОЗА, както и гост лектори

с доказан опит в областта на зависимостите и намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

7. База за провеждане на обучението.

Обучителният курс се провежда в сградата на НЦОЗА или други подходящи за целта, под методичното ръководство на НЦОЗА. Практическото обучение се провежда в програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества, получили съгласие за дейност по Наредба № 7 от 7 септември 2011 г. за условията и реда за осъществяване на програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

8. Формат на обучителната група.

Сертификационен курс включва 15 места, като в рамките на годината може да се проведе повече от един, при наличие на достатъчен брой кандидати.

9. Сертифициране.

В края на обучението в сертификационния курс се полага изпит, който се провежда от комисия, назначена със заповед на директора на НЦОЗА. Участниците преминали необходимия брой учебни часове теория и практиката и успешно положили изпит пред комисията получават удостоверение за завършено обучение по програмата.

10. План на теоретичният модул на сертификационния курс:

Модул 1: Зависимост към психоактивни вещества

- Основни понятия. Терминология и дефиниции.
- Основни групи ПАВ.
- Формиране на зависимостта и специфики на зависимото поведение.
- Лечение на зависимости – видове, специфики.
- Възможности за лечение в България - институции и организации.

Модул 2: Здравни и социални вреди, съпътстващи или свързани с употребата на наркотици

- Риск от предозиране и свръхдоза.
- Увреждане на кръвоносните съдове.
- Кръвно-преносими инфекции – хепатит В и С.
- ХИВ/СПИН и антиретровирусна терапия.
- Полово-преносими инфекции, туберкулоза.
- Стигматизация.
- Социално изключване и маргинализиране.

Модул 3: Стратегии и интервенции за намаляване на вредите (harm reduction).

- Философия и основни принципи на намаляването на вредите.
- Интервенции в рамките на подхода за намаляване на вредите.
- Аутрич подход. Аутрич интервенции.
- Интервенции в нископрагов център.

- Интервенции в места за забавление – нощни клубове, фестивали и др.
- Интервенции в местата за лишаване от свобода.
- Работа със специфични групи: етнически малцинства: сексуални работници.

Модул 4: Умения за консултиране.

- Консултиране за безопасно инжектиране и превенция на свръхдоза.
- Консултиране за безопасно сексуално поведение.
- Консултиране и насочване за към здравни и социални услуги, вкл. лечение от зависимост.
- Консултиране и насочване за лечение на кръвно- и полово-преносими инфекции.
- Водене на случай.

Модул 5: Специфика на работата в програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества:

- Принципи, правила и етика при работа с клиенти на програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.
- Социалното законодателство в България – основни положения и специфики при работа с клиенти на програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.
- Основни дейности на работещите в програма за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.
- Програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества в България – нормативна рамка, развитие, организации и структури.

11. Стаж/Практически модул на сертификационния курс:

11.1. Практическият модул се състои от 24 астрономически часа стаж в програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества, получили съгласие за дейност по Наредба № 7 от 7 септември 2011 г. за условията и реда за осъществяване на програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

11.2. Стажът се реализира чрез пряко включване в дейностите на програмата – работа на терен или работа в нископрагов център. Осигурена е супервизия на стажа – групова среща, водена от експерти от НЦОЗА, с цел обсъждане на опита, евентуалните трудности или постижения по време на стажа. Супервизията може да бъде присъствено или онлайн.

11.3. След завършването на практическия модул всеки стажант представя в предварително определен срок в НЦОЗА следните документи и материали:

- Служебна бележка, подписана и подпечатана с печата на съответната организация за положения практически стаж. В бележката се отразява периодът и продължителността на положената практика.
- Доклад за положения стаж, който включва следното съдържание (не повече от 10 страници):
  1. Кратка информация за организацията, в която е положена практиката, и предоставяните услуги.

2. Описание на практическите дейности, в които е участвал стажанта.
3. Изводи и впечатления от преминалия стаж, какво ви хареса, какво бихте направили по-различно, какво ще вземете за бъдещата си работа.

12. Изпит

Финалният изпит за получаване на Удостоверение за преминато обучение за работа в програми за намаляване на вредите от употребата на наркотици включва събеседване на всеки един участник с изпитната комисия с въпроси по теория от преминалото обучение и доклада за положения стаж.

13. Продължаващо обучение

- Участие в семинари на тема зависимости, организирани от НЦОЗА.
- Възможност за участие в семинарите и супервизия в рамките на обучителната програма за намаляване на вредите от употребата на наркотици.